

Kas juurdepääsupiirang dokumendile välistab täiesti teabe saamise?

February 26, 2019

Kui ma küsin asutuselt teabenõude korras teavet, aga saan vastuseks, et dokumendile puudub ligipääs sellele seatud juurdepääsupiirangu tõttu, siis kas ma ei saagi teavet?

Kõigepealt tasub kahte asja meeles pidada. Esiteks, kõik avalike ülesannete täitmisega seotud dokumendid on oma olemuselt avalik teave. Teiseks, seadusandlus lubab teatavatele dokumentidele ning teabele kehtestada juurdepääsupiiranguid. Näiteks võivad avalike ülesannete käigus loodud või saadud dokumendid sisaldada teavet, mille avalikuks tulekul võib olla oluline riive kellegi eraelule.

Esmajärjekorras tulenevad juurdepääsupiirangu alused avaliku teabe seadusest. Lisaks tuleb arvestada võimalusega, et juurdepääsupiirangud ning juurdepääsu korrad võivad tuleneda ka valdkondlikust eriseadusest või välislepingust – neis olukordades avaliku teabe seadust ei kohaldata. Näiteks reguleerib kriminaalmenetluse kestel menetlusteabe avalikustamist kriminaalmenetluse seadustik.

Teinekord võib olla ka nii, et ühele dokumendile on pandud kuni mitu juurdepääsupiirangu alust. Näiteks võib mõnda IT-lahendust kirjeldav dokument sisaldada nii ärisaladust kui teavet tehnoloogiliste lahenduste kohta – kõik need on eraldi juurdepääsupiirangu alused.

Teabenõude täitmisest ei saa asutus keelduda ainuüksi põhjusel, et küsitud dokument sisaldab muuhulgas juurdepääsupiiranguga teavet. Sel juhul tuleb dokument väljastada nii, et edastatakse ainult see osa teabest või dokumendist, millele piirangud ei laiene. Kui juurdepääsupiiranguga teave on näiteks põhidokumendi lisa(de)s, pole alust põhidokumendi väljastamiseks. Kui piiranguga on ainult osa dokumendist, siis kas kaetakse see osa kinni või eemaldatakse enne väljastamist juurdepääsupiiranguline teave.

Kui teabevaldaja ei ole põhjendanud, millised juurdepääsupiirangu alused soovitud teabele kehtivad, siis saab teabenõude esitaja seda üle küsida.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et kui soovitud dokument sisaldab juurdepääsupiirangulist teavet, siis igal juhul on õigus avaliku teabe seaduse alusel saada seda osa teabest või dokumendist, millele juurdepääsupiirangud ei kehti. Kui soovitud teavet ei väljastata, tuleb seda teabevaldajal põhjendada.

Allikas URL:

<https://www.aki.ee/et/uudised/kysimus-vastus/kas-juurdepaasupiirang-dokumendile-valistab-taiesti-teabe-saamise>